

Som noget nyt foreslås det i stk. 3, nr. 1 og 2, at forbudet mod benyttelse af fremmed medhjælp udvides til også at omfatte musikværker og filmværker. Begrebet musikværker omfatter såvel noder som fonogrammer.

Forslaget er baseret på en flertalsindstilling fra Ophavsretsudvalget i betænkning nr. 1063/1986. Udvalgsflertallets begrundelse er, at det er særdeles enkelt og billigt at kopiere musik- og filmværker, når de foreligger som fonogrammer eller videogrammer, ligesom en kopi ikke adskiller sig nævneværdigt fra originalen. Det forekommer derfor uacceptabelt i forhold til ophavsmændenes interesser, såfremt udenforstående i større omfang kan fremstille eksemplarer efter bestilling til andres private brug.

Et mindretal i Ophavsretsudvalget har ikke kunnet støtte et forbud mod benyttelse af fremmed medhjælp med hensyn til musik- og filmværker.

Statens Bibliotekstjeneste, Statsbiblioteket og Forbrugerrådet har taget afstand fra forslaget vedrørende fremmed medhjælp, medens Samrådet for Ophavsret, Dansk Komponistforening og IFPI Danmark har støttet forslaget.

Et forbud mod benyttelse af fremmed medhjælp med hensyn til musik- og filmværker er allerede gældende i Finland og Sverige. På baggrund af de nordiske drøftelser må det også forventes, at Island og Norge vil gennemføre tilsvarende bestemmelser.

Forbudet mod benyttelse af fremmed medhjælp gælder kun for udenforståendes fremstilling af eksemplarer til en bestillers private brug. Det vil fortsat være tilladt at lade andre inden for ens privatsfære, dvs. familie- og omgangskredsen, fremstille eksemplarer til privat brug af musik- og filmværker mv.

Med hensyn til spørgsmålet om radio- og tv-foretagenders udlevering af radio- og tvudsendelser efter anmodning henvises til den særlige bestemmelse i lovforslagets § 34.

Til stk. 4

Bestemmelsen i lovforslagets § 12, stk. 4, om brug af kopieringsautomater er ny.

Forslaget indebærer, at det for så vidt angår privatkopiering af musikværker og filmværker ikke vil være tilladt at anvende teknisk udstyr, der er stillet til rådighed for almenheden på biblioteker, i forretningslokaler eller andre offentligt tilgængelige lokaler. Bestemmelsen berører ikke kopiering af litterære værker.

Baggrunden for bestemmelsen er de i stk. 3, nr. 1 og 2, foreslåede forbud mod benyttelse af fremmed medhjælp ved eksemplarfremstilling af musikværker og filmværker. Disse forbud ville kunne omgås ved, at brugeren selv fremstillede de ønskede eksempla-

rer på fx en fotokopieringsmaskine, der er stillet til rådighed på et bibliotek, i en kopieringsbutik el.lign., i stedet for at lade personalet disse steder fremstille eksemplarerne. Den sårbarhed over for kopiering, der kendetegner musik- og filmværker, og som ligger bag det foreslåede forbud mod benyttelse af fremmed medhjælp, taler efter Kulturministeriets opfattelse for, at brugeren ikke selv skal kunne fremstille eksemplarer til privat brug af disse værksarter, blot fordi det sker på kopieringsautomater, der lige så vel kunne betjenes af butikks- eller bibliotekspersonalet, hvorved der ville have foreligget benyttelse af fremmed medhjælp.

Flertallet i Ophavsretsudvalget har været af den samme opfattelse, men har ikke i betænkning nr. 1063/1986 stillet forslag om at regulere spørgsmålet i selve loven. Kulturministeriet finder det rimeligt, at spørgsmålet reguleres ved en udtrykkelig lovbestemmelse.

Forslaget har fået tilslutning fra IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører, Foreningen af Filmudlejere i Danmark og NCB, medens Statsbiblioteket og Statens Bibliotekstjeneste har udtrykt stærke betænkeligheder ved forslaget.

Bestemmelsen i lovforslagets § 12, stk. 4, omfatter alle former for teknisk kopieringsudstyr, der kan benyttes til at fremstille eksemplarer til privat brug. Der vil i praksis især være tale om fotokopieringsmaskiner, videobåndoptagere samt kassettebåndoptagere og andre indretninger ved hjælp af hvilke lyd kan overføres, herunder i digital form.

Det afgørende kriterium efter stk. 4 er, om det tekniske udstyr er stillet til rådighed for almenheden på et offentligt tilgængeligt sted. Heri ligger, at alle og enhver har adgang til kopieringsfaciliteterne, det være sig i offentlige institutioner eller privatejede forretninger, uanset om ejeren af udstyret opkræver betaling for anvendelsen eller ej. Omfattet er således fx fotokopieringsmaskiner, som stilles til rådighed for publikum på biblioteker, museer og andre offentlige institutioner. Omfattet er ligeledes det kopieringsudstyr, som stilles til rådighed for kunderne i stormagasiner, boghandlere, kopieringsbutikker og andre privatejede forretningslokaler.

Derimod er kopieringsautomater, der stilles til rådighed for en bestemt, snæver kreds af personer, ikke omfattet af stk. 4. Dette gælder fx fotokopieringsmaskiner, som en arbejdsgiver har stillet til rådighed for de ansatte, eller som en undervisningsinstitution har stillet til rådighed for de studerende.

Bestemmelsen i § 12, stk. 4, omfatter kun tilfælde, hvor det er brugeren selv, der betjener det tekniske udstyr. Betjenes det offentligt tilgængelige kopi-